

Geografi, miljø og energi

Klima og areal

Infrastruktur

Energi og udslip til luft

Vand og spildevand

Materialer og affald

Grøn økonomi

Klima og areal

Den lange danske kystlinje

Danmark er et lille land målt i forhold til sine nærmeste naboer. Sverige og Tyskland er hhv. ti og otte gange større end Danmark, der har et areal på omkring 43.000 km². Til gengæld har vi en kystlinje, som er usædvanlig for landets størrelse. Danmark strækker sig over mere end 7.300 km kyst, hvilket er længere end Den Kinesiske Mur. Det svarer til knap halvanden meter kyst pr. indbygger.

Et kendetegn ved Danmarks geografi er de mange øer, 391 i alt. I nævnte rækkefølge er Sjælland, Vendsyssel-Thy, Fyn, Lolland og Bornholm de største øer. Jylland (inkl. Vendsyssel-Thy) udgør 69 pct. af landets samlede areal.

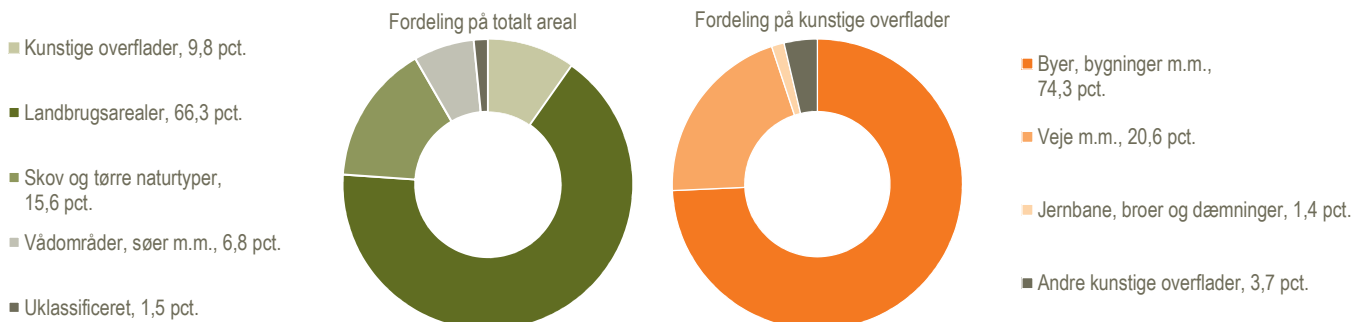
Det danske rige omfatter foruden Danmark de selvstyrende områder Grønland og Færøerne. Den isfri del af Grønland er næsten ti gange større end Danmark, og Danmark er 30 gange større end Færøerne.

Danmarks natur er præget af landbrug og skov

Danmark har i årtusinder været et landbrugsland, og det har i høj grad sat præg på det danske landskab. Således består to tredjedele af landskabet af landbrugsarealer. Skove er dog også synlige i landskabet i form af bl.a. løvskov og nåleskov. Af de mange skove er Rold Skov og Gribskov de største.

Figur 1

Fordeling af Danmarks areal efter arealtype

Tabel 399

Menneskeskabt infrastruktur og bygninger fylder i landskabet

Byer, veje, jernbaner, broer og andre former for menneskeskabte overflader dækker sammenlagt 10 pct. af det danske areal. Det svarer til tre gange Færøernes areal – eller 56 pct. af Sjælland. Heraf er bymæssige bebyggelser som fx villakvarterer, lejlighedskomplekser og industrikvarterer dominerende og optager tre fjerdedele af de menneskeskabte overflader.

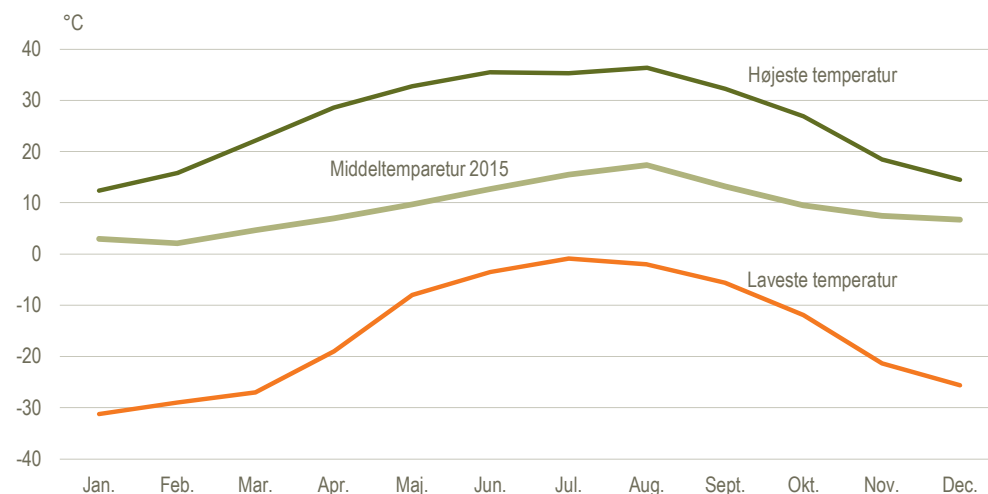
Det regner eller sner hver anden dag

Det danske vejr er kendt for at være omskifteligt. Sikkert er det i hvert fald, at det regner eller sner hver anden dag i Danmark. Et år har nemlig i gennemsnit 171 dage med nedbør.

Sne syv døgn om måneden i vinterperioden

I Danmark har vi milde vintre uden store mængder sne, dog med meget regn. I gennemsnit er der syv snevejrsmåneder hver måned i december, januar og februar. Det falder til fem snevejrsmåneder, når vi når hen i marts, og i april er der gennemsnitligt tre døgn med sne.

Figur 2 Temperaturer i Danmark

Kilde: www.dmi.dk

Temperatursvingning på 16 °C i løbet af året...

Set over et år svinger den gennemsnitlige middeltemperatur generelt fra 0 °C i januar til 16°C i august. Det sker, at der er store variationer i forhold til gennemsnittet. Den koldeste dag i over hundrede år var en januardag i 1982 med temperaturer på -31 °C. Den varmeste dag var en augustdag i 1975 med temperaturer på 36 °C.

”... og det bliver overskyet igen i dag”

Gråvejr og mange skyer på himlen er et naturligt syn i en danskers hverdag. Skyerne dækker i gennemsnit to tredjedele af himlen på et år, men sommeren er dog den mindst skydækkede årstid med et gennemsnit på 60 pct. skydække.

Ikke mange solskinstimer på et år

Danmark er et land, hvor det samlede antal solskinstimer på et år giver anledning til at nyde solen, mens den er der. I gennemsnit er der fire timers solskin om dagen, naturligvis særligt i foråret og sommeren. Fra maj til august er der over seks timers solskin om dagen.

Infrastruktur

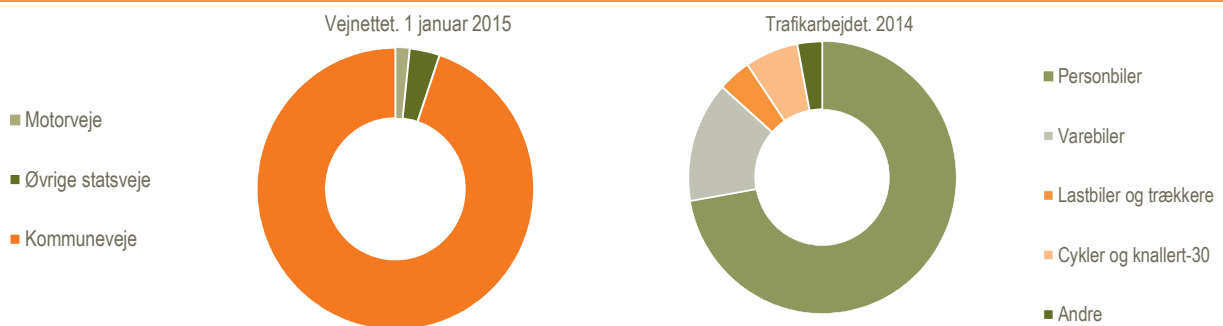
Flere km motorveje og motortrafikveje

Der var 74.472 km offentlig vej i Danmark 1. januar 2015. Statsvejnettet omfatter 5 pct. af det offentlige vejnet, mens de resterende 95 pct. bliver administreret af kommunerne. Hovedparten af det offentlige vejnet, 65 pct., findes i Jylland, mens det resterende vejnet fordeler sig med 9 pct. i Region Hovedstaden og 26 pct. på øerne i øvrigt.

Over de seneste ti år er det offentlige vejnet øget med 2.215 km. Siden 2005 er motorvejsnettet øget med 19 pct. til 1.232 km i 2015, og længden af motortrafikveje er vokset med 7 pct. til 377 km i 2015.

Figur 3

Vejnettets og trafikarbejds fordeling

www.statistikbanken.dk/vej11 og vej20

Næsten en fjerdedel af jernbanenettet er elektrificeret

Længden af det samlede jernbanenet var 1. januar 2015 på 2.633 km – et beskedent fald på 3 km i forhold til året før. I forhold til landets samlede areal er der 62 km jernbane pr. 1.000 km². Heraf er hovedparten statsbaner, som forvaltes af Banedanmark.

517 km banenet drives af andre selskaber end Banedanmark, mens Københavns Metro driver 21 km. Siden 1990 er jernbanenettet blevet over 200 km kortere, overvejende pga. nedlæggelse af godsbanestrækninger på Banedanmarks net.

Primo 2015 var næsten en fjerdedel af jernbanenettet elektrificeret. Det er omtrent tre gange så meget som i 1990, men dog uændret i forhold til sidste år.

Den søværts godsomsætning er koncentreret på 27 havne

Der var 110 danske havne med godsomsætning i 2014. De 27 største havne ekspederede hver mere end 1 mio. ton gods om året og stod tilsammen for 86 pct. af den samlede søværts godsomsætning. Målt efter godsomsætning er Fredericia Havn og Aarhus Havn landets største havne med hhv. 10 pct. og 8 pct. af den samlede søværts godsomsætning.

Passagertrafikken til søs er koncentreret på 35 havne

71 havne har passagertrafik. Heraf har 33 over 200.000 passagerer om året, og de står for mere end 90 pct. af skibspassagererne. Største havn er Helsingør Havn med 19 pct. af samtlige passagerer, efterfulgt af Rødby Færgehavn med 15 pct. af passagererne i 2014.

Energi og udslip til luft

Faldende bruttoenergiforbrug og selvforsyning

På trods af en generelt stigende økonomisk aktivitet har Danmarks samlede bruttoenergiforbrug i mange år ligget omkring 800 petajoule, når det store energiforbrug til internationale transportaktiviteter uden for Danmarks grænser ikke medregnes. I årene efter finanskrisen har energiforbruget dog ligget på et lidt lavere niveau.

Bruttoenergiforbruget opgøres som forbruget af olie, naturgas, kul og vedvarende energi mv. Ved opgørelsen korrigeres for import og eksport af elektricitet.

Siden 1998 har Danmark været selvforsynende med energi takket være en stigende indvinding af råolie og naturgas fra Nordsøen samt produktion af vedvarende energi. I 2006 var der for første gang i flere år et større fald i energiproduktionen, hvilket primært skyldes en mindre produktion af olie- og naturgas. Faldet er fortsat i de

efterfølgende år. Den faldende produktion betød, at energiproduktionen i 2014 lå lidt under niveauet for bruttoenergiforbruget i Danmark.

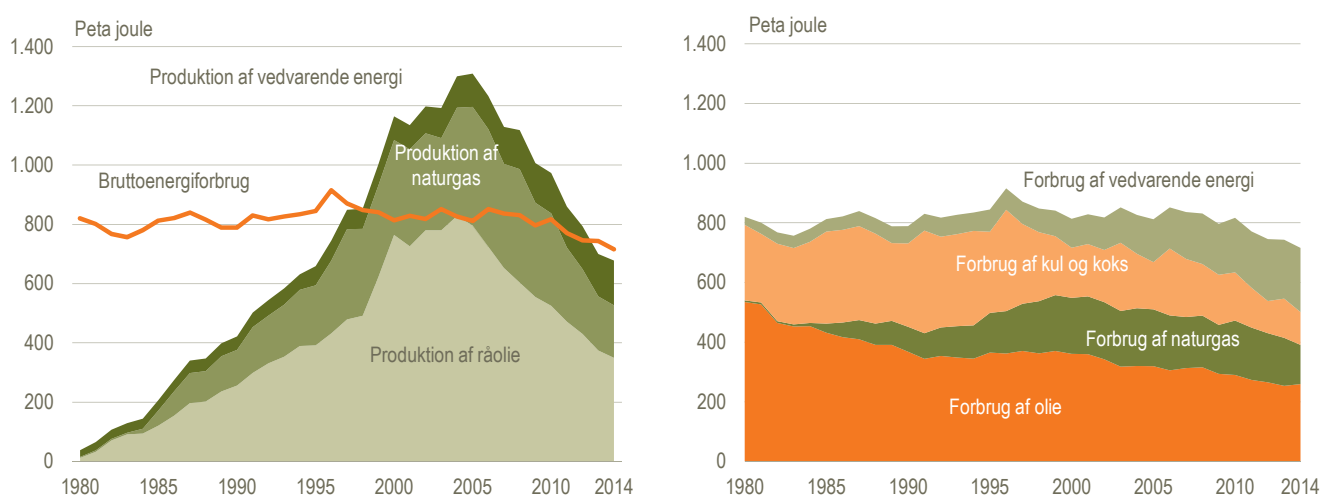
Mere naturgas og vedvarende energi

Siden 1990'erne har brændsels sammensætningen ændret sig markant, idet der generelt har været et stigende forbrug af naturgas og vedvarende energi på bekostning af især kul.

Forbruget af vedvarende energi har været stigende i en årrække og udgør nu 27 pct. af det samlede bruttoenergiforbrug. Vedvarende energi spiller en særlig rolle i relation til udledningen af drivhusgasser og den globale opvarmning, idet stigende anvendelse af vedvarende energi generelt medfører reduceret udledning af drivhusgasser, når fossile brændsler som kul og olie erstattes.

Vedvarende energi er dels energiformer som fx vindkraft og solvarme, der ikke medfører nogen udledning af drivhusgasser, dels brændsler som fx halm og træ, der under væksten optager CO₂ fra atmosfæren og derefter afgiver CO₂ igen ved afbrændingen.

Figur 4 Energiforbrug og -produktion

www.statistikbanken.dk/ene3h

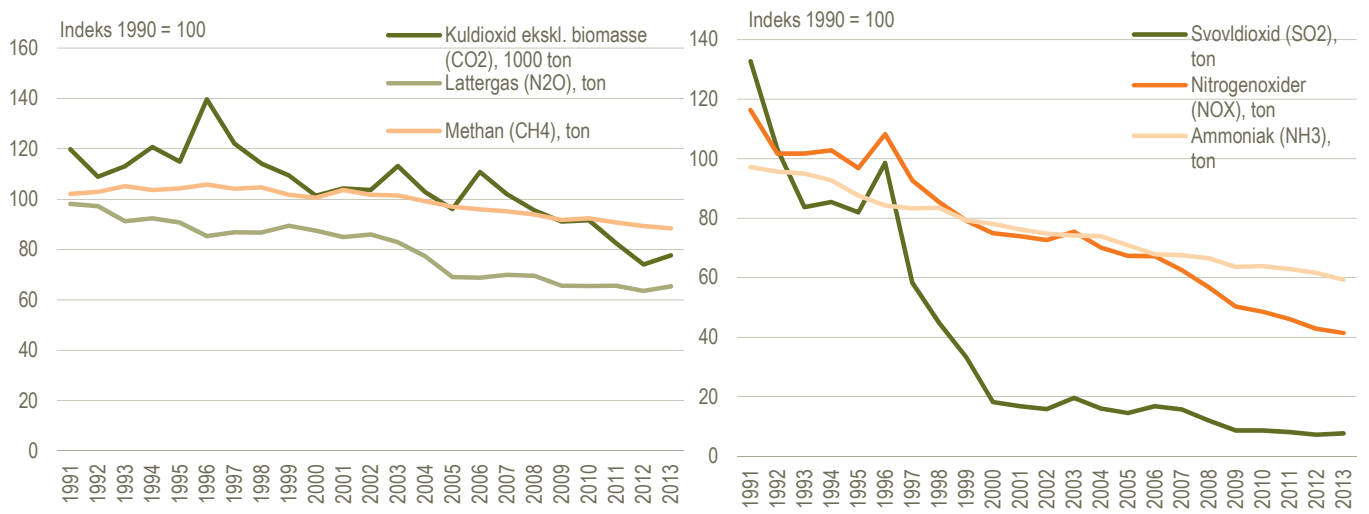
Udslip til luft

Virksomhedernes og husholdningernes energiforbrug er hovedårsagen til udslippene af CO₂, SO₂, NO_x og CO og andre luftforurenende stoffer. Der er dog også udslip, der ikke relaterer sig til energianvendelse men til bl.a. gødningsanvendelse samt brug af fx opløsningsmidler og syre. For drivhusgasserne N₂O og CH₄ samt for NH₃ og NMVOC er disse ikke-energi-relaterede udslip betydelige.

Fald i udslip af drivhusgasser og forsurende stoffer

Udslippene af de væsentligste drivhusgasser, CO₂, N₂O og CH₄, og af forsurende stoffer, SO₂, NO_x og NH₃, fra det danske område har generelt været faldende gennem de sidste mange år. Medtaget her er ikke udslip forårsaget af de internationale transportaktiviteter, som i perioden fra 1990 til 2013 er mere end tredoblet. Stigningen i disse udslip, som for størstedelens vedkommende finder sted uden for Danmarks grænser, skyldes en kraftig udvidelse af den danske søtransportaktivitet i tiåret frem mod at finanskrisens indtraf i 2008.

Figur 5 Udslip af drivhusgasser og forsurende stoffer (Indeks 1990=100)

www.statistikbanken.dk/mru1

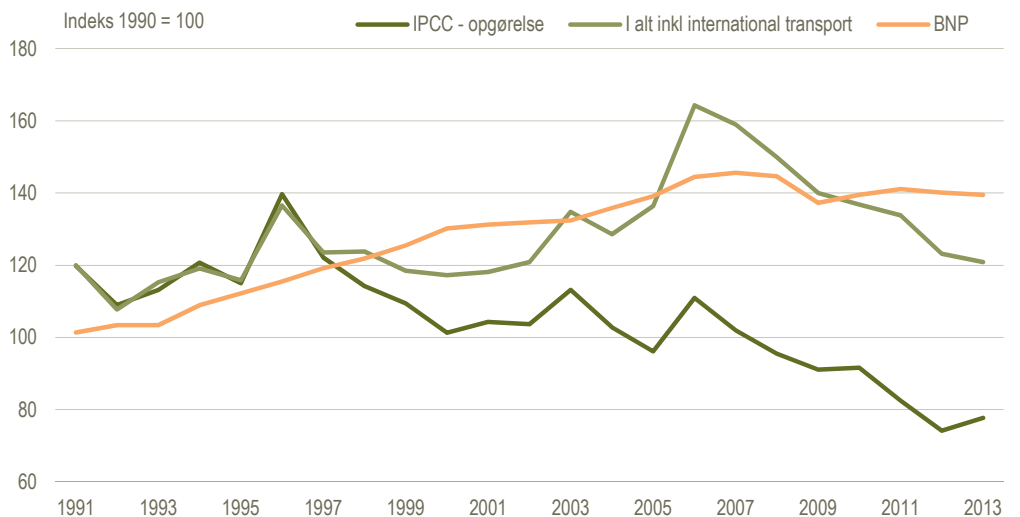
Det danske bidrag til drivhuseffekten

De enkelte drivhusgasser har forskellig effekt i atmosfæren og dermed forskelligt opvarmingspotentiale og skadevirkning i forhold til drivhuseffekten. Det er derfor nødvendigt at sammenveje dem for at få et samlet indtryk af i hvor høj grad de danske aktiviteter bidrager til drivhuseffekten.

En sammenvejning til såkaldte CO₂-ækvivalenter viser, at det danske bidrag til drivhuseffekten lå 21 pct. lavere i 2013 end i 1990, når man ikke regner bidraget fra udslip knyttet til danske internationale transportaktiviteter med. Hvis man derimod medregner disse udslip var der en stigning på ca. 11 pct. Til sammenligning steg bruttonationalproduktet, BNP, i samme periode med knap 39 pct., således at der under alle omstændigheder er sket en afkobling mellem den økonomiske vækst og bidraget til drivhuseffekten.

86 pct. af bidraget til drivhuseffekten kom i 2013 fra CO₂. Metan tegnede sig for 7 pct., mens lattergas bidrog med 6 pct. Udslippene af halocarboner udgjorde under 1 pct. af de samlede udslip fra alle danske økonomiske aktiviteter.

Figur 6 Dansk økonomisk bidrag til drivhuseffekten samt BNP

Bidraget til drivhuseffekten er opgjort som CO₂-ækvivalenter

Vand og spildevand

Vand er en af vores allervigtigste ressourcer og af uvurderlig betydning både for menneskers overlevelse, og for at vores produktion og forbrug kan opretholdes.

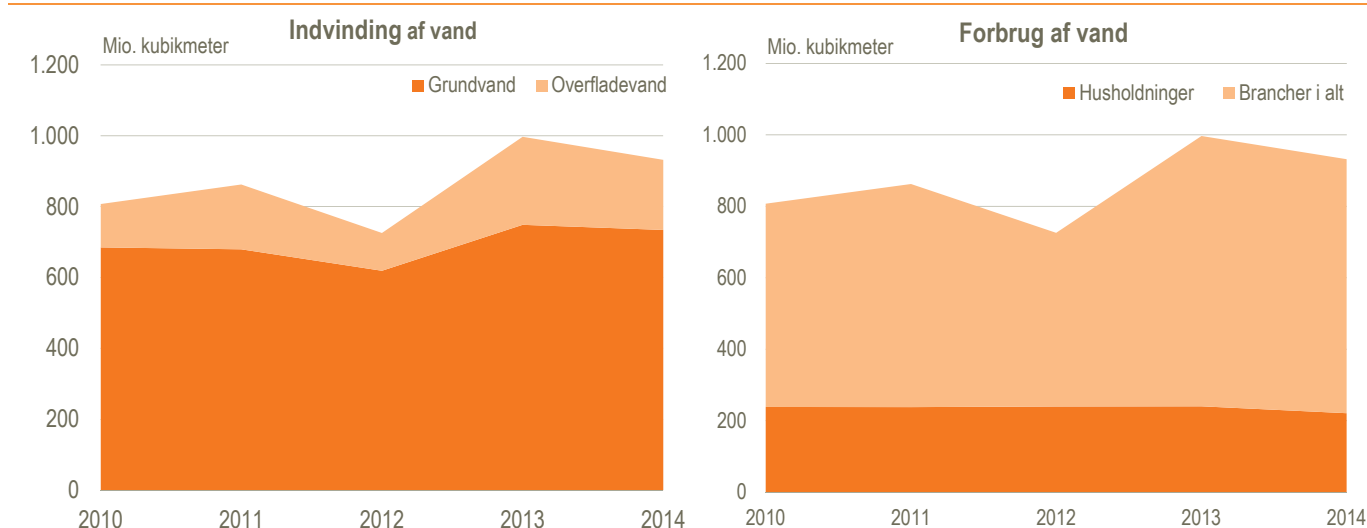
Meget grundvand

I Danmark stammer størstedelen af det vand, vi bruger, fra grundvandsmagasiner i jorden. Indvinding og forbrug af grundvand var i 2014 på 735 mio. m³, mens der blev indvundet 198 mio. m³ overfladevand. Af det indvundne vand blev 221 mio. m³ anvendt i husholdningerne, mens 711 mio. m³ blev brugt af erhvervene. Især i branche, landbrug og dambrug, havde et stort forbrug af vand. Landbrugets anvendelse af vand går især til vanding af marker, og dette forbrug svinger en del fra år til år, afhængigt af vejrforholdene.

Regionale forskelle

Mens der i den vestlige del af Danmark generelt er tilstrækkeligt med grundvand er det nødvendigt at hente grundvand til forsyning af København fra andre dele af Sjælland. Et for stort forbrug af grundvand kan påvirke vandkvaliteten og iltindholdet i vandløb og søer negativt. Det danske grundvand, skal normalt ikke behandles eller kun behandles lidt, før det kan anvendes. Grundvandet er dog mange steder i Danmark i dag truet af forurening med nitrat eller pesticider.

Figur 7 Indvinding og forbrug af vand

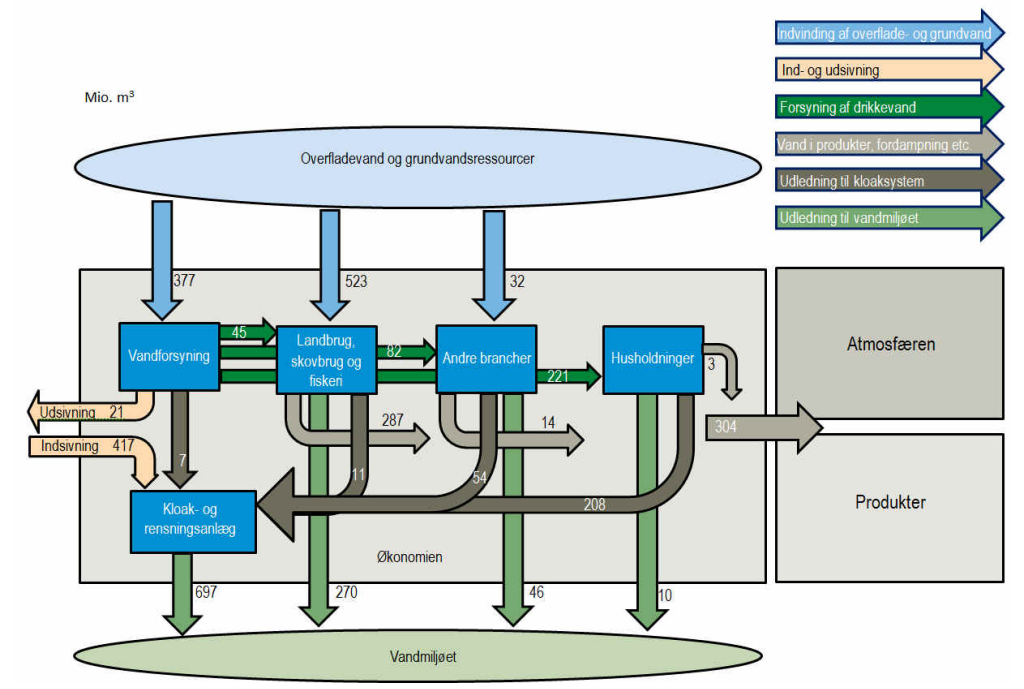
www.statistikbanken.dk/vandind og vandrg01

Fra rent vand til spildevand

Efter brug i erhverv og husholdninger bliver en stor del af vandet til spildevand, der skal behandles inden det ledes tilbage til naturen. Den samlede mængde spildevand, der blev produceret i erhverv og husholdninger i 2014 udgjorde 606 mio. m³. Heraf kom 218 mio. m³ fra husholdninger og 388 mio. m³ fra erhvervene.

Ikke hele vandforbruget ender dog som spildevand. Noget af vandet optages af planter eller tilsættes produkter, noget af vandet fordampes til atmosfæren, og noget siver ud fra kloaknettet. Omvendt er der en vis indsyning af vand gennem kloaknettet.

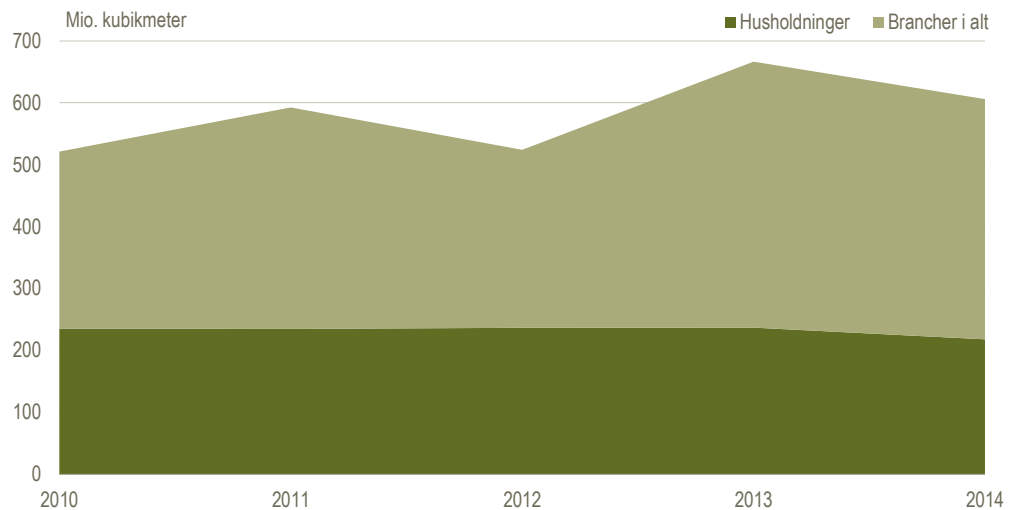
Figur 8 Strømme af vand og spildevand. 2014

Tages der hensyn til alle disse strømme kan udledninger af spildevand til naturen opgøres til 1.023 mio. m³ i 2014. Heraf var 697 mio. m³ fra almene renselanlæg, 270 mio. m³ fra landbrug, skovbrug og fiskeri, 47 mio. m³ var industrielle udledninger og 10 mio. m³ var udledninger fra husholdninger.

Region hovedstaden står generelt set for den største del af udledningerne. Regionernes udledning af spildevand afhænger af erhvervs sammensætning og indbyggertal. Derudover tager nogle renselanlæg spildevand ind fra andre regioner.

Figur 9 Spildevandsudledning. 2014

www.statistikbanken.dk/vandrg02

Materialestrømme og affald

Det danske samfund og den danske økonomi er helt afhængig af, at der hvert år tilføres millioner af tons af råstoffer, energi, fødevarer og andre materialer. Materialerne koster penge, og tilvejebringelsen og brugen har ofte konsekvenser for miljøet og naturressourcerne. I sidste ende ender en stor del af disse materialer også som affald, som der skal tages hånd om.

Dansk ressourceudvinding

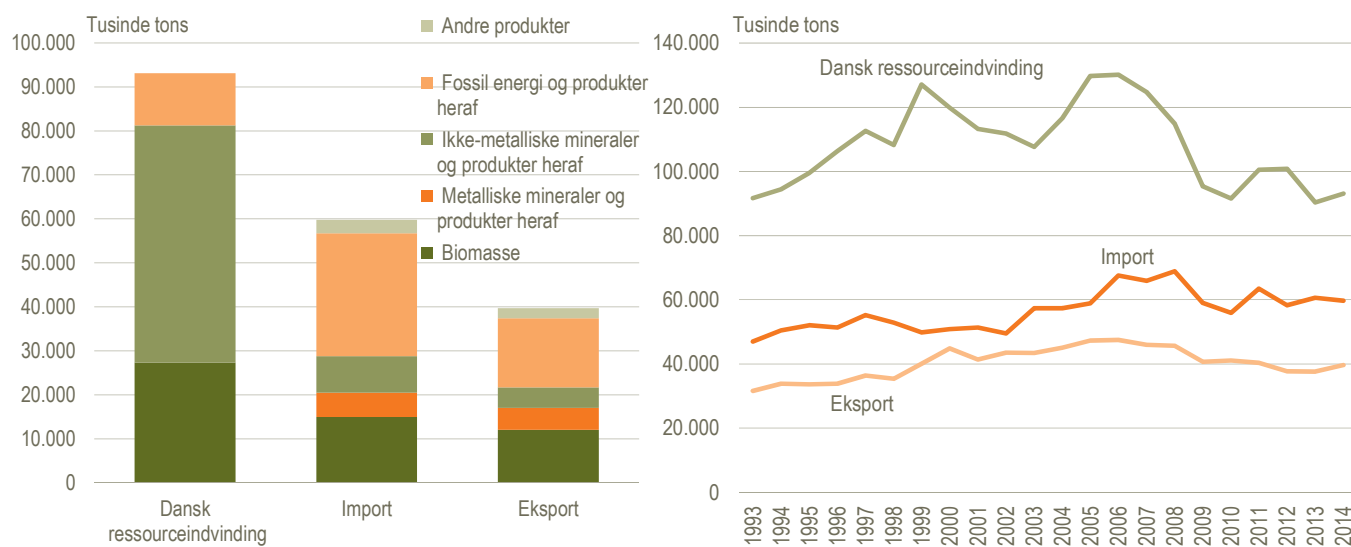
Når alle de vigtigste naturressourcer tælles med, blev der i 2014 udvundet 93 mio. tons materialer fra den danske natur, svarende til 16,4 tons pr. indbygger. Heraf udgjorde indvindingen af sten, grus og sand mv. 54 mio. tons, mens indvindingen af fossil energi i form af olie og naturgas udgjorde 12 mio. tons. Derudover var der en høst af biomasse på 27 mio. tons.

Import og eksport af varer

Ud over de indenlandske ressourcer, blev den danske økonomi tilført en stor mængde materialer i form af varer fra udlandet. Importen udgjorde 60 mio. tons i 2014. Importen af fossil energi vejede knap 28 mio. tons eller næsten halvdelen. Danmark sendte en noget mindre mængde materialer til udlandet. Danmarks eksport vejede 40 mio. tons varer. Heraf var 16 mio. tons energiprodukter. Eksporten af biomasse inkl. animalske produkter udgjorde 12 mio. tons.

Figur 10

Materialestrømme til og fra dansk økonomi

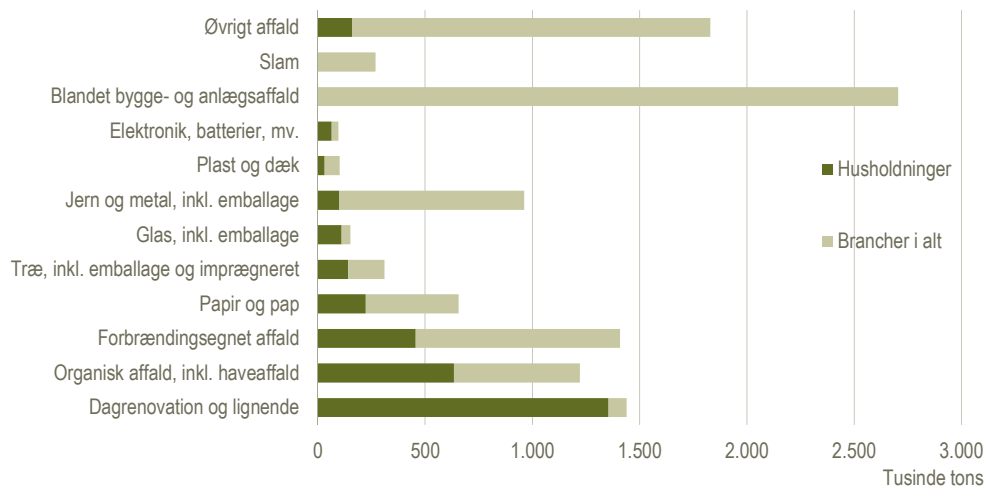
www.statistikbanken.dk/mrm2

Produktion af affald

Af de materialer, der anvendes i Danmark, bliver en del ophobet i bygninger, maskiner, transportmidler og varige forbrugsgoder mv. indtil disse på et tidspunkt skrottes. Andre dele sendes ud i luften som emissioner, og endelig er der en del, der ender som affald.

Den samlede affaldsmængde i Danmark var i 2013 på 11 mio. tons. Heraf kom 8 mio. tons fra erhverv og 3 mio. tons fra husholdninger. Den største del af erhvervsaffaldet kommer fra bygge- og anlægsbranchen.

Figur 11 Produktion af affald. 2013

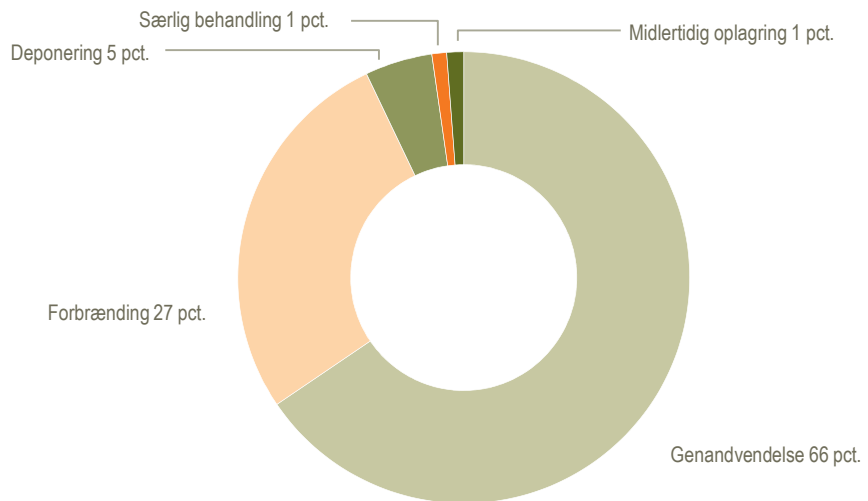

www.statistikbanken.dk/affald01

Behandling af affald

Hele 66 pct. af affaldet blev genanvendt i 2013. For erhvervsaffaldet var genanvendelsesprocenten 76, mens den for husholdninger var 41. Andelen af affald der genanvendes er stigende for både erhverv og husholdninger, i 2011 genanvendtes 72 pct. af erhvervsaffaldet og 37 pct. af husholdningsaffaldet. Det meste af det affald der ikke genanvendes forbrændes, mens kun en lille del (7 pct.) deponeres eller undergår særlig behandling.

Figur 12 Behandling af affald. 2013

www.statistikbanken.dk/affald02

Grøn økonomi

I Danmark har der gennem mange år været et stort fokus på at udvikle og anvende grønne teknologier til bl.a. produktion af vedvarende energi og miljøbeskyttelse, og myndighederne har fx anvendt grønne afgifter for at trække økonomien i en mere miljøvenlig og ressourcebesparende retning.

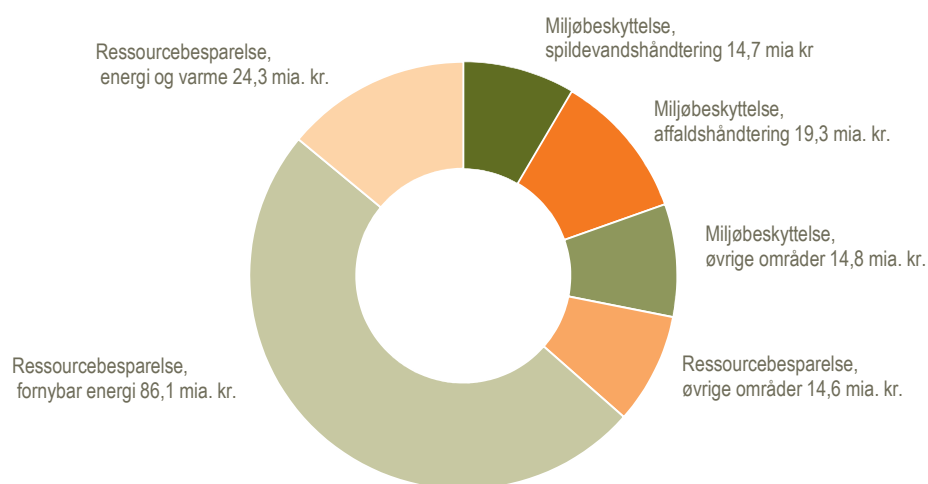
Omsætning af grønne varer og tjenester

Såkaldt grønne varer og tjenester omfatter ikke alene varer og tjenester, der er direkte miljøbeskyttende, men også varer og tjenester, som reducerer forbruget af naturressourcer. Forskning og udvikling inden for disse områder indgår også.

I 2014 omsatte virksomhederne for 174 mia. kr. grønne varer og tjenester. Den mest omfattende produktion af grønne varer og tjenester var til formål inden for energi, knyttet dels til produktion af vedvarende energi, dels til energibesparende initiativer. Samlet set er det tale om produktion til en værdi af 110 mia. kr.

Omsætningen inden for den mere traditionelle miljøbeskyttelse, såsom spildevandshåndtering og affaldsbehandling, udgjorde med 49 mia. kr. lidt over en fjerdedel af den samlede markedsmæssige grønne produktion.

Figur 13 Omsætningen af grønne varer og tjenester. 2014

www.statistikbanken.dk/gron1

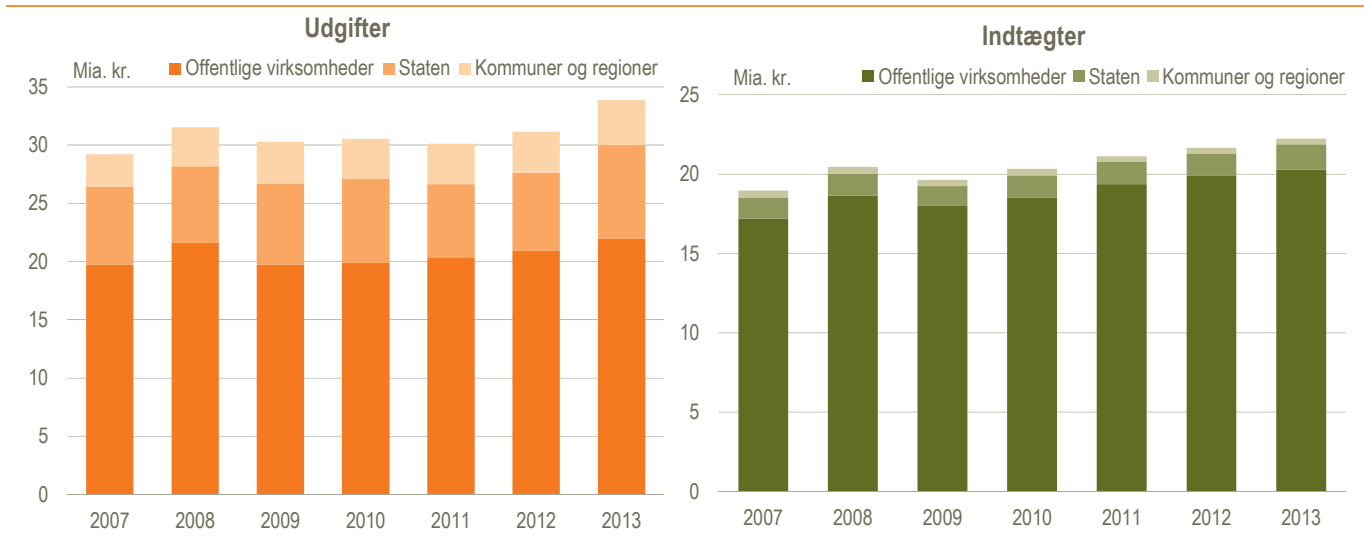
Offentlige miljøindtægter og -udgifter

Den offentlige sektor afholder miljøudgifter og modtager miljøindtægter. Miljøbeskyttelsesudgifterne omfatter de aktiviteter, som er rettet mod forebyggelse og bekæmpelse af forurening samt overgang til bæredygtige teknologier. Miljøindtægterne omfatter primært betalinger, som den offentlige sektor modtager fra borgere og virksomheder i forbindelse med levering af ydelser inden for spildevands- og affaldsområderne.

De samlede offentlige miljøudgifter ligger på et stabilt niveau over tid. I 2007 udgjorde de samlede miljøudgifter 29,2 mia. kr. eller 2,9 pct. af de samlede udgifter i den offentlige sektor, mod 33,9 mia.kr eller 2,7 pct. i 2013.

De samlede offentlige miljøindtægter på 22,2 mia. kr. i 2013 udgøres primært af takstbetalinger til offentlige forsyningsvirksomheder

Figur 14 Offentlige miljøudgifter og -indtægter

www.statistikbanken.dk/mreg2

Miljørelaterede skatter

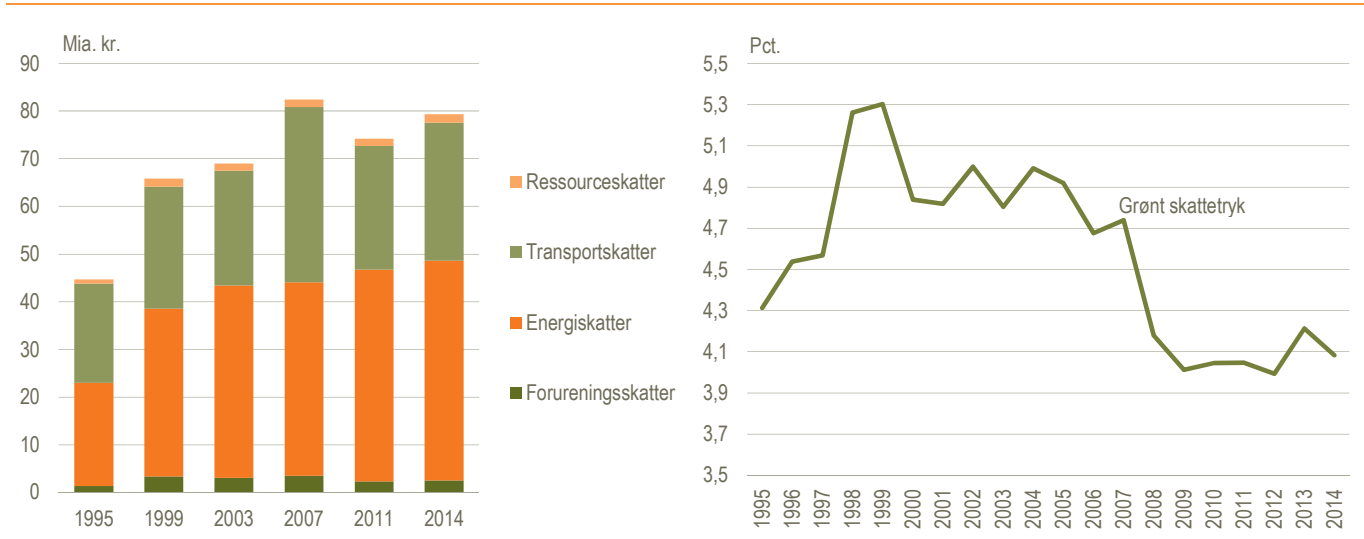
I den danske miljøpolitik anvendes grønne afgifter, eller mere præcist miljørelaterede skatter, som et styringsinstrument og til at indbringe et provenu til statskassen. De grønne afgifter inddeles i forureningsrelaterede, energirelaterede, ressourcerelaterede og transportrelaterede skatter.

Grønt skattetryk på 4,1 pct. af BNP

Miljøskatterne steg fra 1995 og frem til 2007, hvorefter den finansielle krise påvirkede miljøskatteprovenuet i nedadgående retning. I 2013 var statens samlede indtægter fra de miljørelaterede skatter 79,2 mia. kr., hvilket svarer til knapt 8,8 pct. af Danmarks samlede skatter og afgifter. Opgjort som pct. af BNP udgjorde de grønne afgifter 4,1 pct. Det grønne skattetryk toppede i 1999 med 5,3 pct. af BNP.

De energirelaterede skatter vejede med 58 pct. tungest blandt de miljørelaterede skatter. Afgifterne på elektricitet, benzin, PSO-afgift samt visse olieprodukter er de mest dominerende blandt energiskatterne. Den næststørste gruppe udgjordes af transportafgifter.

Figur 15 Miljørelaterede skatter og grønt skattetryk

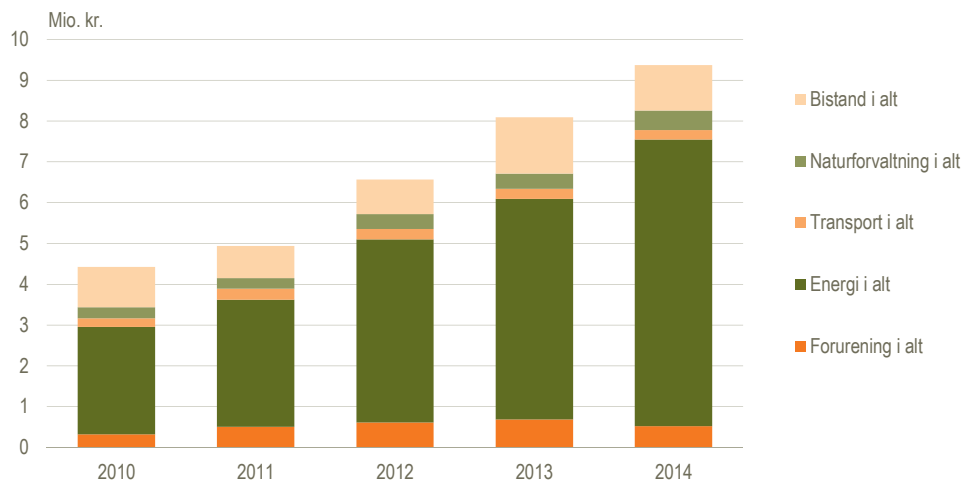
www.statistikbanken.dk/mreg21

Miljøstøtte

Som supplement til reguleringen ved hjælp af grønne afgifter giver det offentlige hvert år en del miljømotiverede subsidier og overførsler til virksomheder, foreninger, internationale organisationer og husholdninger. Disse subsidier og overførsler omfatter støtte til miljøbeskyttelse, fx affaldshåndtering samt beskyttelse af jord og grundvand, og til at reducere udnyttelsen af udtømmelige naturressourcer samt bedre udnyttelse fornybare energiresourcer.

Miljøsubsidier og overførsler udgjorde 9,4 mia. kr. i 2014, dvs. lidt under en halv procent af BNP. Der var en stigning på 1,3 mia. kr. i forhold til 2013 og mere end en fordobling siden 2010. De energirelaterede subsidier består primært af støtte til vindkraft samt anden vedvarende energi finansieret via PSO-afgiften (Public Service Obligation) og udgjorde 75 pct. af de samlede miljømotiverede subsidier og overførsler i 2014.

Figur 16 Miljøstøtte

www.statistikbanken.dk/mms3

Tabel 399

Arealdekke

	Km ²	Pct.
Samlet areal	43 560,76	100,00
Kunstige overflader	4 246,46	9,75
Bymæssige strukturer, industrielle og kommercielle enheder ¹	3 154,63	7,24
Motorvej	43,96	0,10
Motortrafikvej	9,10	0,02
Vej bredere end 6 meter	269,02	0,62
Vej 3 – 6 meter	551,58	1,27
Jernbane	58,22	0,13
Bro	0,02	0,00
Dæmning	2,64	0,01
Landingsbane	3,31	0,01
Råstofområde	19,94	0,05
Teknisk areal	17,46	0,04
Kirkegård	6,96	0,02
Sportsanlæg	52,18	0,12
Rekreativt område	57,44	0,13
Landbrugsarealer	28 897,85	66,34
Landbrug	28 615,01	65,69
Gartneri	33,87	0,08
Græsarealer	155,18	0,36
Græs i byområder	93,72	0,22
Blandet landbrug og natur	0,07	0,00
Skov og tørre natur-typer	6 788,32	15,58
Skov	1 829,48	4,20
Løvskov	1 309,40	3,01
Nåleskov	2 147,34	4,93
Blandet skov	7,98	0,02
Overdrev	391,92	0,90
Hede	981,76	2,25
Sand/klit	51,21	0,12
Anden overflade med ringe vegetation	69,23	0,16
Vådområder	2 274,89	5,22
Eng	808,89	1,86
Vådområde	205,66	0,47
Mose	875,60	2,01
Strandeng	384,74	0,88
Søer og vandløb	670,59	1,54
Sø	616,49	1,42
Vandløb bredere end 8-12 meter	49,42	0,11
Sø-rørskov	0,34	0,00
Dambrug	4,34	0,01
Uklassificeret	682,65	1,57

Anm. 1: Tallene er baseret på forskellige datakilder, der dækker perioden fra ultimo 1980'erne til medio 1990'erne. Datagrundlaget er arealanvendelseskortet i Miljøministeriets Areal Informations System. Tallene er en revision (ikke en opdatering) af de indsamlede data. Revisionen er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser i 2001. Klassifikationen er baseret på den trecifrede *CORINE land cover nomenclature*, idet der er tilføjet et fjerde ciffer til nationalt brug.

Anm. 2: Tallene afviger fra tallene i tabel 1 pga. forskellige opgørelsesmetoder.

¹ Omfatter bykerne, lav bebyggelse, høj bebyggelse, bebyggelse i åbent land og industri. Veje er ikke omfattet.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser
www.dmu.dk

Tabel 400 Danmarks areal, folketal og kystlinje

	Areal km ²	Folketal 1. januar 2016	Befolknings- tæthed pr. km ²	Antal øer	Vandareal 1959 km ²	Kystlinje 2016 km
Danmark	42 925,5	5 707 251	133,0	394¹	700	8 509
Landsdele						
Byen København	179,5	752 964	4 195,5	14	18	264
Københavns omegn	342,2	539 241	1 575,6	1	...	60
Nordsjælland	1 449,1	457 122	315,5	22	80	318
Bornholm ²	588,4	39 847	67,7	5	3	214
Østsjælland	808,2	244 698	302,8	14	7	184
Vest- og Sydsjælland	6 415,8	582 801	90,8	102	102	1 900
Fyn	3 479,0	491 474	141,3	98	26	1 260
Syddjælland	8 777,4	720 296	82,1	22	...	1 021
Østjylland	5 841,6	865 830	148,2	50	...	887
Vestjylland	7 165,0	427 479	59,7	26	...	893
Nordjylland	7 879,3	585 499	74,3	38	...	1 509
Regioner						
Hovedstaden	2 559,2	1 789 174	699,1	42	101	...
Sjælland	7 224,0	827 499	114,5	116	109	...
Syddanmark	12 256,4	1 211 770	98,9	120	...	...
Midtjylland	13 006,6	1 293 309	99,4	76	...	...
Nordjylland	7 879,3	585 499	74,3	38	...	...
Færøerne	1 396,0	49 126³	35,2	17⁴	...	1 117⁵
Grønland	410 449,0⁶	55 847	0,1	...	...	44 087

Anm. 1: Danmarks sydligste punkt er Gedserodde på Falsters sydspids, 11°58'15" ø.l., 54°33'35" n.b., det nordligste ved Skagen 10°36'11" ø.l., 57°45'07" n.b., det vestligste Blåvandshuk 08°04'22" ø.l. 55°33'36" n.b. og det østligste Christiansø (Østerskær), 15°11'55" ø.l., 55°19'17" n.b. *Europæisk Datum, 1950.*

Anm. 2: Fra og med 1. januar 2011 bygger arealopgørelsen på data fra Geodatastyrelsens matrikelregister, som løbende ajourføres ved indberetning fra landopmålinger foretaget af landinspektører. Kun matrikulerede områder er medtaget ved opmålingen, hvilket medfører, at de fleste søer ikke er medtaget i arealopgørelsen. For landsdele med mange og store søer vil arealet således typisk være faldet sammenlignet med den hidtidige opgørelse fra Geodætisk institut foretaget fra 1953-59.

Anm. 3: Tallene i kol. 5 er fra den i 1959 afsluttede planimetrisk, opmåling og de er ikke ajourført på nyere kortmateriale. I kol. 5 indgår fire søer og to inddæmmede fjorde, der hver er over 1.000 ha (10 km²) - nemlig Arresø, Esrum sø, Mossø, Tissø, Saltbæk Vig og Stadil Fjord. I de danske søer er der 53 navngivne øer med et samlet areal på 1,97 km². Vandarealerne er forsøgt fordelt på de nye landsdele og regioner efter kommuneinddelingen 1. januar 2007.

Anm. 4: Navngivne søer, vandløb mv. i sogne, der 1. januar 2007 blev delt på kommuner beliggende i hver sin region, er medtaget under den landsdel og region, hvor den største del af søen og vandløbet ligger.

Anm. 5: Definition af landsdele: <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/metode/NUTS.aspx>

¹ Inkl. Sjælland og den jyske halvø. ² Inkl. Christiansø. ³ 1. december 2015. ⁴ 1. januar 2013. ⁵ Opmålt 1955. ⁶ Kun den isfri del af Grønland er medtaget. Grønlands samlede areal er på 2.166.086 km², hvoraf 81 pct. dækket af inlandsis.

Kilde: Danmarks geografiske yderpunkter (Geodatastyrelsen)

Nye tal offentliggøres februar 2017
www.statistikbanken.dk/folk1 og [are207](http://www.statistikbanken.dk/are207)

Tabel 401 Danmarks administrative inddeling, 2016

	Kom- mune	Sogne	Told- og skattecentre ¹	Valgkredse ²	
				Storkredse	Opstillingskredse
I alt	98	2 170	35	10	92
Øerne	56	889	17	6	48
Jylland	42	1 281	18	4	44
Region Hovedstaden	29	240	7	4	28
Byen København	4	71	2	1	12
Københavns omegn	13	56	1	1	8
Nordsjælland	11	91	3	1	6
Bornholm	1	22	1	1	2
Region Sjælland	17	417	6	1	12
Østsjælland	5	60	2	}	3
Vest- og Sydsjælland	12	357	4		1
Region Syddanmark	22	521	9	2	21
Fyn	10	232	4	1	8
Syddjylland	12	289	5	1	13
Region Midtjylland	19	636	9	2	22
Østjylland	11	353	5	1	11
Vestjylland	8	283	4	1	11
Region Nordjylland	11	356	4	1	9

¹ 2015. ² Ifølge Lov nr. 1292 af 8. december 2006 om valg til Folketinget.

www.statistikbanken.dk/02

Tabel 402 Danmarks 15 største søer

Navn	Landsdel	2016	Navn	Landsdel	2016
		km ²			km ²
Arresø	Nordsjælland	39,7	Søndersø	Vest- og Sydsjælland	8,4
Esrum sø	Nordsjælland	17,4	Tystrup sø	Vest- og Sydsjælland	6,6
Mossø	Østjylland	16,5	Ulvedybet	Nordjylland	5,8
Stadil Fjord ¹	Vestjylland	16,2	Tømmerby Fjord	Nordjylland	5,7
Saltbæk Vig ¹	Vest- og Sydsjælland	16,1	Julsø	Østjylland	5,6
Tissø	Vest- og Sydsjælland	12,5	Tange sø	Østjylland	5,4
Furesø	Nordsjælland	9,4	Lund Fjord	Nordjylland	5,1
Skanderborg sø	Østjylland	8,7			

Anm.: Definition af landsdele: <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/metode/NUTS.aspx>

Kilde: Geodatastyrelsens kort10-tema

¹ Brakvandsområde.

www.gst.dk

Tabel 403 Areal og folketal for øer

Kommunekode	Folketal 1. januar 2016	Areal km ²	Kommunekode	Folketal 1. januar 2016	Areal km ²
Hele landet	5 707 251	43 048,56			
Den sjællandske øgruppe	2 473 209	7 478,47	Den fynske øgruppe	491 474	3 489,50
330 Agersø	174	8,09	430 Avernakø	114	5,72
Flere Amager	192 709	96,38	492 Birkholm	12	0,90
390 Bogø	1 121	14,39	430 Bjørnø	34	1,46
370 Enø	384	3,52	420 Bågø	24	6,19
250 Eskilsø	6	1,63	479 Drejø	65	4,26
390 Farø	5		479 Frederiksbø	4	0,06
370 Gavnø	34	5,64	Flere Fyn	462 625	2 988,03
330 Glænø	41	5,26	410 Fænø	2	3,91
190 Klaus Nars holm	2	0,00	479 Hjortø	7	0,89
390 Langø	2	1,34	482 Langeland	12 345	283,48
390 Masnedø	184	1,71	430 Lyø	96	6,31
390 Møn	9 455	218,35	482 Siø	16	1,43
326 Nekselø	19	2,22	479 Skarø	32	1,93
390 Nyord	37	5,56	482 Strynø	186	4,91
330 Omø	156	4,46	479 Thurø	3 519	7,54
316 Orø	850	15,04	440 Tornø	4	0,25
185 Saltholm	2	16,71	479 Tåsinge	6 111	69,99
326 Sejerø	351	12,55	492 Ærø	6 278	87,51
Flere Sjælland	2 267 659	7 053,71	80 navngivne ubeboede øer	•	14,74
101 Slotsholmen	17	0,21	Den jyske øgruppe	2 599 104	29 694,75
101 Trekroner	1	0,03	773 Agerø	26	3,48
84 navngivne ubeboede øer	•	11,67	727 Alrø	146	7,73
Den lolland-falsterske øgruppe	103 617	1 796,38	540 Als	49 980	311,08
360 Askø	39	2,79	707 Anholt	145	21,72
376 Falster	42 399	513,72	580 Barsø	22	2,67
360 Fejø	442	17,05	851 Egholm	44	6,07
360 Femø	119	11,38	615 Endelave	167	13,20
360 Lilleø	7	0,84	563 Fanø	3 290	60,45
Flere Lolland	60 607	1 244,54	779 Fur	765	22,10
360 Vejrnø	4	1,59	813 Hirsholm	2	0,16
42 navngivne ubeboede øer	•	4,47	766 Hjarnø	106	3,42
Den bornholmske øgruppe	39 847	589,46	671 Jegindø	419	7,70
400 Bornholm	39 756	589,12	Flere Jyske halvø	2 219 359	23 845,86
411 Christiansø og Frederiksbø	91	0,25	580 Kalvø	13	0,19
3 navngivne ubeboede øer	•	0,09	820 Livø	7	3,33
			825 Læsø	1 817	113,75
			561 Mandø	43	8,28
			773 Mors	20 603	364,08
			550 Rømø	591	86,36
			741 Samsø	3 710	112,67
			580 Store Okseø	2	0,08
			727 Tunø	114	3,57
			Flere Vendsyssel-Thy	297 382	4 669,11
			671 Venø	195	6,26
			615 Vorsø	1	0,60
			510 Årø	155	5,88
			111 navngivne ubeboede øer	•	14,99

Anm.: Arealet er baseret på Kort- og Matrikelstyrelsens kort10. I forhold til arealet i tabel 405 er her også medtaget ikke-matrikulerede områder, som fx søer og veje.

¹ Inkl. Lindø. ² Inkl. Skalø. ³ Uden for kommuneinddelingen. Administreres af Forsvarsministeriet.

Nye tal offentliggøres april 2017
www.statistikbanken.dk/bef4 og are207

Tabel 404

Meteorologiske forhold

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
°C													
Middeltemperatur													
Normal (1961-1990)	0,0	0,0	2,1	5,7	10,8	14,3	15,6	15,7	12,7	9,1	4,7	1,6	7,7
2015	3,0	2,1	4,7	7,0	9,7	12,7	15,5	17,4	13,2	9,5	7,5	6,7	9,1
Gns. dagtemperatur													
Normal (1961-1990)	2,0	2,2	4,9	9,6	15,0	18,7	19,8	20,0	16,4	12,1	7,0	3,7	10,9
2015	4,8	4,2	7,7	11,5	13,5	16,6	19,7	22,1	16,9	12,2	9,6	8,4	12,3
Gns. nattemperatur													
Normal (1961-1990)	-2,9	-2,8	-0,8	2,1	6,5	9,9	11,5	11,3	9,1	6,1	2,3	-0,7	4,3
2015	0,9	-0,3	1,8	2,9	5,9	8,6	11,3	12,8	9,8	6,9	4,9	4,7	5,9
Maksimumstemperatur													
Højeste; 1874-2015	12,4	15,8	22,2	28,6	32,8	35,5	35,3	36,4	32,3	26,9	18,5	14,5	36,4
Målt i året	2005	1990	1990	1993	1892	1947	1941	1975	1906	2011	1968	1953	1975
2015	11,1	9,7	14,6	20,9	23,1	26,0	31,9	31,5	23,8	19,6	15,7	13,4	31,9
Minimumtemperatur													
Laveste; 1874-2015	-31,2	-29,0	-27,0	-19,0	-8,0	-3,5	-0,9	-2,0	-5,6	-11,9	-21,3	-25,6	-31,2
Målt i året	1982	1942	1888	1922	1900	1936	1903	1885	1886	1880	1973	1981	1982
2015	-10,0	-13,6	-6,5	-6,1	-4,2	2,2	2,1	2,8	0,7	-0,9	-9,9	-4,0	-13,6
graddage													
Graddage													
Normal (1961-1990)	522	491	461	337	198	84	43	47	128	243	361	469	3 382
2015	435	418	383	299	228	129	61	15	114	232	286	320	2 921
mm.													
Nedbør													
Normal (1961-1990)	57	38	46	41	48	55	66	67	73	76	79	66	712
2015	97	30	66	27	86	59	86	69	94	29	146	115	904
timer													
Soltimer, hele landet													
Normal (1961-1990)	43	69	110	162	209	209	196	186	128	86	54	43	1 495
2015	48	60	127	241	184	209	211	242	164	89	52	36	1 662
døgn													
Sommerdage (maks. >25°)													
Normal (1961-1990)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1,9	2,6	2,3	0,1	0,0	0,0	0,0	7,2
2015	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3
Frostdøgn (min. <0°)													
Normal (1961-1990)	19,0	19,0	15,0	6,6	0,7	<	0,0	0,0	0,2	1,8	7,3	15,0	84,0
2015	8,5	10,3	6,2	3,7	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	2,1	34,3
Isdøgn (maks. <0°)													
Normal (1961-1990)	8,6	7,5	2,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	4,0	23,0
2015	1,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7
Nedbørdøgn (R ≥ 0,1 mm.)													
Normal (1961-1990)	17,0	13,0	14	12,0	12,0	12,0	13,0	13,0	15,0	16,0	18,0	17,0	171,0
2015	25,5	15,3	16,6	11,7	23,2	15,0	17,6	14,8	22,3	15,6	25,4	25,8	228,8
Snedække													
Normal (1961-1990)	12,0	9,3	4,6	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	<	1,3	5,1	33,0
2015	3,3	3,9	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,1	8,1

Anm. 1: Graddage anvendes som et omtrentligt mål for opvarmningsbehovet i fyringssæsonen (1. september – 31. maj). Graddage er skyggegraddage.

Anm. 2: < betyder mindre end 0,1, men større end 0,0.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut

Nye tal offentliggøres marts 2017

www.dmi.dk

Tabel 405 Transportens infrastruktur

1. januar	2014	2015
	km	
Vejnettet i alt	74 407	74 472
Heraf motorveje	1 216	1 232
Statsveje	3 796	3 796
Kommuneveje	70 568	70 635
Jernbanenettet i alt	2 636	2 633
Heraf Metro	21	21
Heraf privatbaner	520	517
	antal	
Standsningssteder for tog	528	527
Havne	111	111
Lufthavne	23	23

Nye tal offentliggøres maj 2016
www.statistikbanken.dk/vej11, [bane41](http://www.statistikbanken.dk/bane41) og [skib101](http://www.statistikbanken.dk/skib101)

Tabel 406 Udgifter til transportens infrastruktur

	2013	2014
	mio. kr.	
Vejnet	14 670	14 145
Anlægsudgifter	7 808	8 212
Drifts og vedligeholdelse	6 862	5 933
Banedanmarks banenet	4 211	5 059
Nyinvesteringer (nyanlæg)	2 845	3 962
Reinvesteringer (fornyelser)	1 334	895
Øvrige investeringer	32	242
Privatbanerne	0	40
Havne	1 122	...
Anlæg	1 014	...
Bygninger	108	...
Lufthavne	594	...
Storebæltsforbindelsen	44	121
Øresundsforbindelsen	4	3
Metroen i København	3 170	3 420

Nye tal offentliggøres juli 2016
www.statistikbanken.dk/vej2, [bane42](http://www.statistikbanken.dk/bane42), [flyv2](http://www.statistikbanken.dk/flyv2) og [skib2](http://www.statistikbanken.dk/skib2)

Tabel 407	Råstofindvinding			
	1990	1995	2000	2014
	tusinde m ³			
Råstofindvinding i alt	33 976	34 210	40 945	32 667
Råstofindvinding på land i alt	28 106	28 558	33 809	25 914
Sand, grus og sten	22 534	21 721	27 587	21 457
Kvartssand	186	191	479	262
Granit	811	662	199	134
Ler	462	739	788	308
Ekspand. ler	303	311	313	217
Moler	195	186	227	190
Kridt/kalk	2 924	4 049	3 405	2 610
Tørv	399	259	247	192
Andre råstoffer	292	440	563	543
Indvinding fra havområder				
Sand, grus, sten, sandfyld mv.	5 870	5 652	7 136	6 753

Nye tal offentliggøres maj 2016
www.statistikbanken.dk/rst01 og rst3

Tabel 408	Salg af pesticider	
	2013	2014*
	tons	
Salg af pesticidprodukter¹		
Produktvægt	13 626	9 075
Herbicer	7 329	3 820
Fungicer	2 633	1 752
Midler mod algevækst	19	27
Insekticer	1 393	1 214
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	–	–
Midler mod utøj på husdyr mv.	94	107
Vækstregulatorer	468	269
Kombinerede fungi- og insekticer	14	15
Jorddesinfektionsmidler	5	1
Gnavermidler	410	291
Afskrækningsmidler	15	1
Midler til behandling af træværk	1 246	1 578
Heraf virksomt stof²		
Virksomt stof i alt	4 323	1 983
Herbicer	2 937	1 239
Fungicer	881	412
Midler mod algevækst	4	5
Insekticer	80	55
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	–	–
Midler mod utøj på husdyr mv.	2	3
Vækstregulatorer	289	115
Kombinerede fungi- og insekticer	5	6
Jorddesinfektionsmidler	5	1
Gnavermidler	7	2
Afskrækningsmidler	3	5
Midler til behandling af træværk	110	140

¹ Et pesticidprodukt består af ét eller flere virksomme stoffer, emulgatorer, klæbestoffer samt inaktive fyldstoffer. ² Den del af produktet, der har den egentlige giftvirkning.

Kilde: Miljøstyrelsen
Nye tal offentliggøres november 2016
www.statistikbanken.dk/pest2

Tabel 409 Energiforbrug for industrien. 2014

	Fast brændsel	Flydende brændsel	Gas	Elektri- citet	Fjern- varme
	tusinde GJ				
Industri i alt¹	8 328	12 058	43 283	23 406	3 469
Indvinding af grus og sten	876	556	677	236	3
Service til råstofindvinding	0	7	5	20	6
Slagterier	0	100	2 196	1 518	91
Fiskeindustri	583	46	1 151	457	46
Anden fødevareindustri	701	2 772	2 026	1 848	175
Mejerier	0	44	3 754	1 565	37
Bagerier, brødfabrikker mv.	1	19	1 238	695	53
Drikkevareindustri	10	20	972	468	82
Tobaksindustri	0	4	30	27	7
Tekstilindustri	0	3	223	319	29
Beklædningsindustri	2	0	6	7	7
Træindustri	1 309	137	85	583	211
Papirindustri	15	49	1 360	599	51
Trykkerier mv.	1	6	135	375	54
Olieraffinaderier mv.	0	423	15 484	1 064	578
Basiskemikalier	0	265	1 121	1 543	127
Maling og sæbe mv.	498	33	2 817	962	60
Medicinalindustri	0	30	807	1 195	329
Plast- og gummiindustri	5	52	406	1 543	90
Glasindustri og keramisk industri	0	67	1 079	432	21
Betonindustri og teglværker	3 933	6 996	3 274	1 631	43
Metal	1	35	1 672	1 237	59
Metalvareindustri	43	148	970	1 474	258
Computere og kommunikationsudstyr mv.	0	0	121	153	35
Andet elektronisk udstyr	0	3	29	160	91
Elektriske motorer mv.	0	5	38	94	23
Ledninger og kabler	1	4	71	158	22
Husholdningsapparater, lamper mv.	0	1	54	58	22
Motorer, vindmøller og pumper	13	59	532	1 222	359
Andre maskiner	100	120	489	634	225
Motorkøretøjer og dele hertil	6	13	211	180	22
Skibe og andre transportmidler	3	7	17	75	48
Møbelindustri	225	11	114	394	44
Legetøj og anden fremstillingsvirksomhed	3	5	31	276	22
Medicinske instrumenter mv.	0	5	20	75	26
Reparation og installation af maskiner og udstyr	0	11	69	129	115

Anm.: Opgørelsen omfatter arbejdssteder i firmaer med 20 eller flere beskæftigede ved industri.

Nye tal offentliggøres august 2017

¹ Inkl. udvinding af grus, ler, sten og salt mv.

Tabel 410 Bruttoenergiforbruget fordelt efter brancher og husholdninger

	2012	2013	2014	Fordeling i 2014	Ændring 2013 til 2014
	PJ		pct.		
Brancher og husholdninger i alt	1 235	1 221	1 164	100,0	-4,7
Husholdninger	325	328	305	26,2	-6,8
Brancher i alt	910	894	859	73,8	-4,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	40	40	38	3,3	-4,5
Råstofindvinding	31	30	29	2,5	-2,3
Industri	123	120	120	10,3	-0,1
Forsyningsvirksomhed	13	13	12	1,0	-3,5
Bygge og anlæg	22	18	20	1,7	11,9
Handel og transport mv.	602	597	566	48,7	-5,1
Information og kommunikation	8	7	6	0,5	-4,3
Finansiering og forsikring	4	3	3	0,3	-8,3
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	3	3	2	0,2	-4,7
Boliger	1	1	1	0,1	-3,6
Erhvervsservice	15	13	13	1,1	-2,1
Offentlig administration, undervisning og sundhed	41	41	38	3,3	-6,5
Kultur, fritid og anden service	9	8	8	0,6	-7,0
Heraf dansk opererede skibes bunkring i udlandet	442	397	390	33,5	-1,8
Heraf dansk opererede flys bunkring i udlandet	17	24	28	2,4	14,7
Heraf dansk opererede køretøjer bunkring i udlandet	30	57	30	2,6	-46,6
Memo: Bruttoenergiforbrug ekskl. bunkring	745	743	716	61,5	-3,7

Nye tal offentliggøres februar 2017
www.statistikbanken.dk/ene3h

Tabel 411 Udgifter til energi i basispriser, avancer, afgifter, moms og køberpriser. 2014

	Basispriser	Avancer	Afgifter	Moms	Køberpriser
	mio. kr.				
Brancher og husholdninger i alt	152 782	7 761	41 297	18 563	220 403
Husholdninger	34 835	4 288	25 364	15 266	79 752
Brancher i alt	117 947	3 473	15 933	3 297	140 651
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3 892	333	652	13	4 890
Råstofindvinding	217	20	29	1	266
Industri	38 760	274	2 134	31	41 199
Forsyningsvirksomhed	16 656	262	1 103	33	18 054
Bygge og anlæg	2 124	390	1 365	26	3 905
Handel og transport mv.	47 590	1 753	5 139	669	55 151
Information og kommunikation	806	22	215	17	1 060
Finansiering og forsikring	365	15	276	145	801
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	289	27	189	53	558
Boliger	145	12	116	66	338
Erhvervsservice	1 534	129	949	113	2 725
Offentlig administration, undervisning og sundhed	4 652	199	3 283	1 952	10 085
Kultur, fritid og anden service	918	37	484	179	1 618
Heraf dansk opererede skibes bunkring i udlandet	3 208	-	-	-	3 208
Heraf dansk opererede flys bunkring i udlandet	3 387	-	-	-	3 387
Heraf dansk opererede køretøjer bunkring i udlandet	28 089	-	-	-	28 089

Nye tal offentliggøres februar 2017
www.statistikbanken.dk/ene4ha

Tabel 412 Energiregnskab for Danmark i specifikke enheder. 2014

	Råolie og halv- fabrikata	Kul og koks mv.	Oliepro- dukter	Natur- gas. Indvinding og import	Natur- gas. Forbrug og eksport ²	Ved- varende energi mv. ³	El	Fjern- varme
	tusinde tons		mio. Nm ³		TJ	GWh	TJ	
Produktion mv.	8 168	-	7 014	4 478	4 436	168 690	31 569	119 881
Import	3 697	4 597	16 810	592	241	49 117	12 702	-
Tilgang i alt	11 865	4 597	23 824	5 070	4 678	217 807	44 272	119 881
Eksport	4 813	167	5 602	-	1 984	6 514	10 603	-
Lagerforøgelse	112	77	1 369	-	-16	423	-	-
Ledningstab og svind	-	-	-	85	4	2 359	1 974	24 091
Brancher og husholdninger i alt	6 940	4 353	16 853	4 985	2 705	208 510	31 695	95 790
Husholdninger	-	0	2 033	-	613	42 233	10 104	62 051
Brancher i alt	6 940	4 353	14 819	4 985	2 092	166 277	21 591	33 739
Landbrug, skovbrug og fiskeri	-	42	482	-	36	3 002	1 859	1 585
Råstofindvinding	-	4	21	582	17	887	92	9
Industri	6 940	169	902	-	702	6 316	8 086	3 460
Forsyningsvirksomhed	-	4 137	142	4 403	1 163	150 404	1 362	1 131
Energiforsyning	-	4 137	93	4 403	1 156	121 541	745	-
Vandforsyning og renovation	-	-	49	-	6	28 863	618	1 131
Bygge og anlæg	-	-	386	-	12	881	357	-
Handel og transport mv.	-	-	12 539	-	61	2 778	5 365	10 204
Handel	-	-	262	-	43	709	3 302	7 061
Transport	-	-	12 262	-	4	2 028	1 319	640
Hoteller og restauranter	-	-	15	-	15	41	744	2 504
Information og kommunikation	-	-	16	-	8	46	590	1 397
Finansiering og forsikring	-	-	12	-	5	33	190	807
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejd.	-	-	22	-	2	62	156	318
Boliger	-	-	9	-	2	28	46	336
Erhvervsservice	-	-	97	-	17	296	592	3 101
Videnservice	-	-	36	-	9	109	413	1 630
Rejsebureauer, rengøring oa. operationel service	-	-	61	-	8	187	178	1 471
Offentlig adm., undervisning og sundhed	-	-	164	-	57	1 453	2 384	9 415
Offentlig administration, forsvar og politi	-	-	111	-	9	368	311	1 273
Undervisning	-	-	26	-	22	431	847	3 782
Sundhed og socialvæsen	-	-	28	-	26	654	1 226	4 359
Kultur, fritid og anden service	-	-	27	-	11	91	512	1 977
Kultur og fritid	-	-	11	-	9	46	427	1 559
Andre serviceydelser	-	-	16	-	2	45	85	418
Private husholdninger med ansat medhjælp	-	-	-	-	-	-	-	-
Heraf dansk opererede skibes bunkring i udlandet ¹	-	-	9 584	-	-	-	-	-
Heraf dansk opererede flys bunkring i udlandet ¹	-	-	645	-	-	-	-	-
Heraf dansk opererede køretøjers bunkring i udlandet ¹	-	-	714	-	-	-	-	-

¹ De dansk opererede skibe, fly og køretøjers bunkring i udlandet indgår i branchen *transport*.² Inklusiv bygas.³ Inklusivt ikke-bionedbrydeligt affald.

Tabel 413 Produktion af vedvarende energi

	1990	2000	2005	2010	2014
	GJ				
Vedvarende energi i alt	45 509 381	79 857 176	112 384 001	136 220 494	151 266 483
Vindkraft	2 197 080	15 268 317	23 810 400	28 113 919	47 082 613
Vandkraft	100 800	108 720	81 000	74 311	54 374
Solkraft	0	4 320	7 776	21 698	2 143 865
Solvarme	99 800	330 700	411 465	635 641	1 226 693
Geotermi	96 000	116 078	343 983	424 656	165 745
Halm	12 481 150	15 893 450	21 023 550	23 269 600	20 768 350
Brænde	8 757 120	12 431 616	17 666 749	23 778 598	15 634 086
Skovflis	1 723 680	2 744 455	6 082 192	11 318 853	11 074 968
Træpiller	1 575 000	3 092 916	4 718 600	4 364 425	6 683 360
Træaffald	6 191 013	6 895 078	6 499 627	8 500 208	6 685 581
Biogas	752 000	2 911 659	3 829 964	4 278 002	5 143 032
Bioolie	744 000	48 900	3 392 552	4 824 033	6 264 145
Varmepumper	2 267 270	3 295 500	3 730 622	5 643 404	7 244 647
Affald, bionedbrydeligt	8 524 468	16 715 466	20 785 521	20 973 145	21 095 025

Nye tal offentliggøres februar 2017
www.statistikbanken.dk/ene2ht

Tabel 414 Udslip af CO₂* til luft fra brancher og husholdninger

	1990	2000	2010	2013
	1.000 tons			
Brancher og husholdninger i alt	65 518	75 848	86 983	76 801
Husholdninger	10 360	10 168	9 242	7 936
Brancher i alt	55 158	65 680	77 741	68 865
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3 294	2 824	2 305	2 280
Råstofindvinding	1 127	2 451	1 998	1 708
Industri	7 320	7 956	5 677	5 640
Forsyningsvirksomhed	24 913	24 149	21 944	16 934
Bygge og anlæg	900	1 136	1 594	1 271
Handel og transport mv.	16 034	25 804	42 613	39 624
Information og kommunikation	151	127	109	74
Finansiering og forsikring	87	54	64	52
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsjendomme	44	70	98	78
Boliger	50	21	31	31
Erhvervsservice	252	289	425	332
Offentlig administration, undervisning og sundhed	826	633	716	714
Kultur, fritid og anden service	160	166	167	127
Heraf dansk opererede skibes bunkring i udlandet	9 176	19 068	34 140	31 380
Heraf dansk opererede flys bunkring i udlandet	272	514	1 205	1 138
Heraf dansk opererede køretøjer bunkring i udlandet	0	0	1 798	2 018

*Ekskl. Biomasse.

Nye tal offentliggøres september 2016
www.statistikbanken.dk/mru1 og mro1

Tabel 415 Sammenhæng mellem Grønt nationalregnskab og IPCC-opgørelsen

	1990	2000	2010	2013
	1.000 tons			
Totalt CO₂-udslip fra dansk økonomi (Grønt nationalregnskab)	70 087	82 692	101 877	92 099
- Biomasse anvendt som brændstof	4 572	6 842	14 894	15 298
- CO ₂ -udslip fra danske skibe, fly og køretøjers tankning i udlandet	9 448	19 583	37 143	34 537
Skibe	9 176	19 068	34 140	31 380
Fly	272	514	1 205	1 138
Køretøjer	•	•	1 798	2 018
- Andre forskelle i udslip fra transport og grænsehandel	2 499	2 000	754	643
=Totalt udslip fra dansk territorium (IPCC-opgørelsen)	58 140	61 110	63 980	56 920

Nye tal offentliggøres september 2016

www.statistikbanken.dk/mru1

Tabel 416 Udslip til luft af luftforurenende stoffer

	1990	2000	2010	2013
	1.000 tons			
CO ₂	70 087	82 692	101 877	92 099
Heraf biomasse	4 572	6 842	14 894	15 298
SO ₂	353	439	231	212
NO _x	518	721	1 095	999
CO	861	557	509	439
NH ₃	125	98	80	74
N ₂ O	27	24	20	19
CH ₄	313	315	289	277
NMVOC	223	190	154	141
PM ₁₀	...	98	58	50
PM _{2,5}	...	85	46	39
SF ₆ (CO ₂ -ækvivalenter)	..	56	36	131
PFC (CO ₂ -ækvivalenter)	..	23	19	11
HFC (CO ₂ -ækvivalenter)	..	703	950	782

Nye tal offentliggøres september 2016

www.statistikbanken.dk/mru1

Tabel 417 Vandforbrug fordelt efter brancher og husholdninger

	Grundvand					Overfladevand				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
	mio. m ³									
Brancher og husholdninger	685,1	679,5	619,2	748,8	734,5	122,4	183,0	106,6	248,2	197,5
Husholdninger	238,4	238,2	239,8	240,1	220,9	-	-	-	-	-
Brancher i alt	446,7	441,3	379,4	508,7	513,6	122,4	183,0	106,6	248,2	197,5
Landbrug, skovbrug og fiskeri	288,1	285,9	230,0	374,0	376,3	115,9	176,5	101,8	241,7	192,2
Råstofindvinding	7,4	7,5	7,5	6,2	5,5	0,4	0,4	0,2	1,1	0,2
Industri	54,7	53,0	49,0	47,8	55,2	4,3	4,1	2,7	3,3	2,8
Forsyningsvirksomhed	49,1	50,2	45,7	37,6	35,0	1,6	1,5	1,6	1,4	1,5
Bygge og anlæg	0,5	0,5	0,5	0,6	1,0	-	-	-	-	-
Handel og transport mv.	16,3	14,4	16,5	14,5	12,3	-	-	-	-	-
Information og kommunikation	0,4	0,5	0,3	0,2	0,3	-	-	-	-	-
Finansiering og forsikring	0,3	0,4	0,3	0,2	0,2	-	-	-	-	-
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	2,2	2,8	2,4	2,4	1,8	-	-	-	-	-
Boliger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervsservice	1,2	1,5	1,9	1,7	1,9	-	-	-	-	-
Offentlig administration, undervisning og sundhed	19,1	17,6	17,9	16,9	17,8	-	-	-	-	-
Kultur, fritid og anden service	7,4	7,1	7,2	6,5	6,5	0,1	0,4	0,3	0,6	0,7

Nye tal offentliggøres november 2016

www.statistikbanken.dk/vandrg01

Tabel 418 Spildevand fordelt efter brancher og husholdninger

	2010	2011	2012	2013	2014
	mio. m ³				
Brancher og husholdninger	521,2	592,5	524,1	666,5	606,0
Husholdninger	234,9	234,6	236,2	236,5	217,6
Brancher i alt	286,3	357,9	287,9	430,1	388,4
Landbrug, skovbrug og fiskeri	166,6	241,0	175,6	324,8	281,5
Råstofindvinding	7,8	7,8	7,7	7,2	5,6
Industri	49,9	48,4	43,4	43,3	49,6
Forsyningsvirksomhed	17,1	18,3	16,7	14,1	12,5
Bygge og anlæg	0,5	0,5	0,5	0,6	0,9
Handel og transport mv.	16,0	14,2	16,2	14,2	12,1
Information og kommunikation	0,4	0,5	0,3	0,2	0,3
Finansiering og forsikring	0,3	0,4	0,3	0,2	0,2
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	2,2	2,7	2,4	2,4	1,8
Boliger	-	-	-	-	-
Erhvervsservice	1,2	1,5	1,9	1,7	1,9
Offentlig administration, undervisning og sundhed	18,8	17,3	17,7	16,7	17,5
Kultur, fritid og anden service	5,5	5,3	5,3	4,6	4,7

Nye tal offentliggøres november 2016

www.statistikbanken.dk/vandrg02

Tabel 419 Dansk økonomis fysiske materialestrømme fordelt efter produkttyper. 2014

	Dansk ressource- indvinding	Import	Eksport	Indenlandsk materiale- anvendelse	Fysisk handels- balance
	----- mio. tons -----				
I alt	93,1	59,8	39,7	113,2	20,1
Biomasse	27,3	14,9	12,1	30,2	2,9
Metalliske mineraler og produkter heraf	0,0	5,6	5,0	0,6	0,6
Ikke-metalliske mineraler og produkter heraf	54,0	8,3	4,6	57,6	3,7
Fossil energi og produkter heraf	11,9	27,9	15,7	24,1	12,2
Andre produkter	0,0	3,0	2,3	0,7	0,7

Nye tal offentliggøres december 2016

www.statistikbanken.dk/mrm2

Tabel 420 Affald fordelt efter brancher og overordnet affaldstype. 2013

	Affald i alt (ekskl. jord)	Dag- reno- vation o.l.	Or- ganisk affald	For- bræn- dings- egnet	Papir og pap	Træ	Glas	Jern og metal	Plast og dæk	Elek- tronik batterier og mv.	Blandet bygge- og anlægs- affald	Slam	Øvrigt affald
	----- 1.000 ton -----												
Brancher og husholdninger i alt	11 149	1 440	1 222	1 409	656	310	152	961	101	96	2 706	268	1 829
Husholdninger	3 275	1 354	634	456	224	141	111	100	32	64	-	-	158
Brancher i alt	7 874	85	588	953	432	169	41	861	70	31	2 706	268	1 671
Landbrug, skovbrug og fiskeri	119	2	29	35	1	9	0	20	9	0	-	10	4
Råstofindvinding	13	0	0	1	0	0	0	4	0	0	-	0	7
Industri	1 350	9	274	122	122	44	18	283	28	5	-	108	337
Forsyningsvirksomhed	1 235	5	19	48	4	12	2	53	1	2	-	134	956
Bygge og anlæg	3 624	2	40	211	4	87	10	317	4	6	2 706	2	236
Handel og transport mv.	1 114	40	142	402	238	10	8	163	25	7	-	5	73
Information og kommunikation	12	0	0	5	5	0	0	1	0	1	-	0	0
Finansiering og forsikring	14	0	0	6	6	0	0	1	0	0	-	0	0
Ejendomshandel og udl. af erhvervsejld.	8	0	0	5	1	0	0	0	0	0	-	0	0
Boliger	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	-	0	0
Erhvervs-service	172	11	44	34	17	5	1	12	1	1	-	6	39
Offentlig adm., undervisning og sundhed	164	14	26	62	29	1	1	6	1	6	-	2	16
Kultur, fritid og anden service	48	2	12	21	5	0	0	1	0	3	-	0	2

Nye tal offentliggøres maj 2016

www.statistikbanken.dk/affald01

Tabel 421 Miljørelaterede skatter og ressourcerente fordelt efter brancher 2014

	I alt inkl. ressource- rente	Ressource- rente	I alt ekskl. ressource- rente	Forurenings- skatter	Energi- skatter	Transport- skatter	Ressource- skatter
	mio. kr.						
Brancher og husholdninger i alt	95 021	15 709	79 312	2 507	46 100	28 965	1 739
Husholdninger	45 464	-	45 464	788	26 365	16 929	1 383
Andre endelige anvendelser	8 161	-	8 161	67	0	8 094	0
Brancher i alt	41 396	15 709	25 687	1 653	19 736	3 943	356
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1 701	-	1 701	413	1 094	193	1
Råstofindvinding	15 793	15 709	84	1	57	6	19
Industri	5 139	-	5 139	428	4 367	303	41
Forsyningsvirksomhed	933	-	933	83	783	67	0
Bygge og anlæg	1 905	-	1 905	51	1 005	792	58
Handel og transport mv.	7 852	-	7 852	423	5 924	1 500	5
Information og kommunikation	497	-	497	16	409	72	0
Finansiering og forsikring	613	-	613	5	375	230	3
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	302	-	302	6	224	67	5
Boliger	254	-	254	7	117	14	115
Erhvervsservice	1 665	-	1 665	71	1 071	516	7
Offentlig administration, undervisning og sundhed	3 984	-	3 984	129	3 643	119	92
Kultur, fritid og anden service	757	-	757	18	667	62	10

Nye tal offentliggøres juni 2016

www.statistikbanken.dk/mrs1

Tabel 422 Miljøstøtte fordelt efter brancher og husholdninger

	2010	2011	2012	2013	2014
	mio. kr.				
Brancher og husholdninger i alt	4 423	4 942	6 567	8 093	9 369
Husholdninger	782	941	1 187	1 380	1 680
Andre endelige anvendelser	1 615	1 537	2 189	3 034	3 256
Brancher i alt	2 026	2 465	3 191	3 680	4 433
Landbrug, skovbrug og fiskeri	457	484	612	710	906
Råstofindvinding	5	6	10	11	14
Industri	500	626	804	1 005	1 227
Forsyningsvirksomhed	354	491	626	574	588
Bygge og anlæg	23	31	43	52	58
Handel og transport mv.	365	425	567	682	851
Information og kommunikation	43	51	71	79	103
Finansiering og forsikring	17	20	25	31	40
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	11	13	19	22	28
Boliger	4	5	6	6	8
Erhvervsservice	55	86	105	142	134
Offentlig administration, undervisning og sundhed	155	184	245	291	378
Kultur, fritid og anden service	38	45	60	74	96

Nye tal offentliggøres juni 2016

www.statistikbanken.dk/mms3

Tabel 423

Omsætning og eksport af grønne varer og tjenester fordelt efter brancher

	Omsætning			Eksport		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	mio. kr.					
Brancher i alt	169 703	164 771	173 793	66 777	65 402	71 615
Landbrug og gartneri	3 612	3 782	3 861	76	80	80
Skovbrug	293	331	341	-	-	-
Tekstilindustri	397	382	416	263	227	242
Beklædningsindustri	6	7	8	2	3	2
Træindustri	1 049	963	1 046	190	185	196
Papirindustri	2 802	2 787	2 787	1 068	879	944
Fremst. af kemiske produkter	5 210	6 023	5 866	3 490	4 033	4 428
Plast- og gummiindustri	5 440	5 829	5 928	2 792	2 444	2 679
Fremst. af produkter af glas, ler, kalk m.v.	2 212	2 146	2 403	342	370	388
Fremst. af metal	1 254	1 074	1 278	884	757	813
Metalvareindustri	4 597	5 848	5 510	1 371	2 137	1 968
Fremst. af elektronisk udstyr	1 638	1 889	1 644	1 308	1 438	1 429
Fremst. af el-motorer, kabler mv.	2 155	2 307	2 775	1 122	1 187	1 486
Fremst. af maskiner og udstyr	73 840	65 415	70 932	41 590	42 148	46 194
Fremst. af motorkøretøjer og dele hertil	996	1 032	1 066	1 555	786	788
Fremst. af skibe og andre transportmidler	22	32	40	6	6	7
Reparation og installation af maskiner og udstyr	508	505	645	64	83	83
El- gas- og fjernvarmeforsyning	12 289	14 309	14 442	1 325	1 191	961
Kloak- og rensningsanlæg	9 290	9 443	9 707	-	-	-
Renovation og genbrug	15 926	15 349	16 923	5 511	3 212	4 427
Byggeentreprenører	5 313	4 984	5 130	183	87	45
Anlægsentreprenører	1 095	1 131	1 409	39	53	83
Bygge- og anlægsvirksomhed, specialisering	8 142	7 669	7 858	59	41	60
Arkitekter og rådgivende ingeniører	8 602	8 788	9 022	3 156	3 411	3 514
Forskning og udvikling	2 859	2 601	2 627	359	623	775
Anden vidensservice	159	146	128	23	23	23

Nye tal offentliggøres oktober 2016

www.statistikbanken.dk/gron2

Tabel 424 Samlede offentlige miljøudgifter og indtægter fordelt efter miljødomæner

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	mio. kr.						
Drifts- og kapitaludgifter i alt	29 229	31 508	30 288	30 549	30 116	31 147	33 885
Luft og klima	1 239	930	1 208	1 488	210	402	1 682
Spildevand	9 240	10 124	8 821	8 524	8 870	8 857	9 594
Affald	10 912	11 882	11 317	11 752	11 957	12 580	12 839
Jord og grundvand	544	700	749	780	812	825	795
Støj	21	34	20	38	77	59	43
Biodiversitet og landskab	3 833	3 950	3 976	3 606	4 216	4 298	4 168
Stråling	33	28	38	35	40	39	60
Forskning og udvikling	1 475	1 535	2 033	1 695	1 654	1 772	1 974
Andet (inkl. administration)	1 933	2 324	2 126	2 630	2 280	2 316	2 728
Drifts- og kapitalindtægter i alt	18 968	20 462	19 643	20 332	21 114	21 649	22 223
Luft og klima	36	15	19	19	22	70	69
Spildevand	6 463	7 204	7 094	7 385	7 596	8 009	8 082
Affald	10 787	11 467	10 928	11 159	11 816	11 944	12 242
Jord og grundvand	56	49	46	75	114	84	51
Støj	0	0	0	0	0	1	0
Biodiversitet og landskab	760	828	827	908	826	751	970
Stråling	14	11	12	11	11	10	5
Forskning og udvikling	587	517	529	580	607	660	668
Andet (inkl. administration)	263	371	188	196	121	119	137

Nye tal offentliggøres juli 2016
www.statistikbanken.dk/mreg2